

Als sergeant Nationale Reserve op *missie*

"Ik ben 's avonds gewoon een keer gaan kijken en toen eigenlijk niet meer weggegaan." Dat was het begin van de carrière van John Groenewoud bij de NATRES in 1986. Achttien jaar later ging een langgekoesterde wens in vervulling: hij ging met SFIR 5 op uitzending naar Irak.

Door: Gielt Algra

Na enkele jaren als technisch specialist gediend te hebben, miste John Groenewoud toch iets. Of in zijn eigen woorden: "Het leven dat je gewend was." Andere redenen om zich aan te melden bij het Korps Nationale Reserve (NATRES) waren "de kameraadschap" en "iets voor je land doen." Nadat hij een vriend op straat in uniform tegenkwam die hem enthousiast vertelde over zijn dienst

bij de NATRES, was het eigenlijk al helemaal rond.

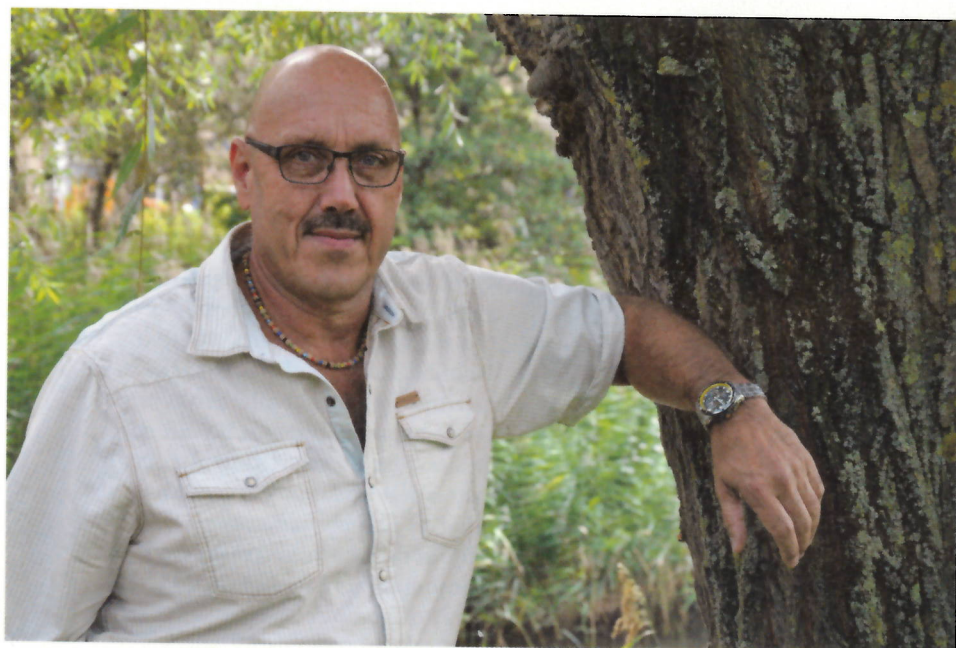
Inmiddels heeft Groenewoud een hele carrière achter de rug bij de NATRES, waar hij ooit als geweerschutter begon. Door allerlei cursussen te volgen, heeft hij alle rangen doorlopen en is hij nu compagnie-sergeant-majoor. Over de begintijd, toen hij nog geweerschutter was, is hij duidelijk: "Toen was het nog echt *dad's army*. We hadden achtergestelde bewapening, achtergestelde kleding en we reden bijvoorbeeld nog in de oude YA-314's."

Dat is nu wel anders, beaamt hij. "Het is vanaf midden jaren negentig rechtgetrokken en sinds een jaar of acht is het besef bij onze voltijdcollega's gekomen dat we een organisatie zijn om rekening mee te houden." Groenewoud, die het verschil tussen de NATRES-militairen en de gewone militairen consequent benoemd door het over deeltijd- dan wel voltijdmilitairen te hebben, ziet een aantal redenen waarom de NATRES inmiddels voor vol wordt aangezien. Zo probeert de NATRES niet méér te doen dan waar het voor is opgeleid. "Onze hoofdtaak is bewaken en beveiligen en wat we doen, doen we goed." Een andere reden is dat veel van de oorspronkelijk 'in spijkerbroek' opgekomen NATRES-militairen doorstromen naar de reguliere krijgsmacht. "Dat zijn echte ambassadeurs voor ons." Vandaag de dag kan samenwerking zover gaan dat de NATRES hele taken van reguliere eenheden overneemt. Zo worden taken van Luchtmobiel tijdelijk overgenomen als deze eenheid op oefening gaat.

Uitzending

Groenewoud was feitelijk een van de eersten die volledig meedraaide toen hij met een reguliere eenheid meeging op uitzending naar Irak. Hij moest bij SFIR 4 Johan Christiaansen, de eerste NATRES-militair die was uitgezonden en die eerder weg moest, vervangen om vervolgens met SFIR 5 in Irak te dienen.

Al in zijn tijd als technisch specialist koesterde hij de wens om ooit op uitzending te gaan. Ook bij de NATRES bleef hij proberen zich aan te melden voor onder meer een aantal humanitaire missies. Dat

"Ik heb nooit geweten dat het zoveel impact zou hebben op mijn gezin", aldus John Groenewoud. Foto: Birgit de Roij

ging elke keer niet door, dus toen hij een 'ja' kreeg voor Irak was dit voor Groenewoud en zijn gezin eigenlijk wel een verrassing. Zijn werkgever, hij werkte als monteur vliegtuigmotoren bij de KLM, ging er heel goed mee om. "Ik ben naar de leidinggevende gestapt en heb gezegd: 'Joh, ik heb de kans om via Defensie een functie in Irak te vervullen voor de duur van negen maanden.'" Toen zijn werkgever begreep hoe graag hij dat wilde, zei deze: 'Dan gaan we je niet tegenhouden.' Groenewoud kon negen maanden onbetaald verlof krijgen.

Bij Defensie liep het allemaal minder vlotjes. Hij moest alles zelf regelen en niemand had er echt ervaring mee hoe dat nu moest met NATRES-militairen op uitzending. Zijn deeltijdsalaris moest een voltijdsalaris worden, maar dit werd in de praktijk aanvankelijk door voorschotten gerealiseerd.

"Overall moest je zelf achteraan, zelf je uitrusting en je kleding regelen." Groenewoud reisde uiteindelijk als sergeant 1 naar Irak af.

Daar kon hij echt bewijzen dat NATRES-militairen op het hoogste niveau kunnen meedraaien. Hij was met een team verantwoordelijk voor de *security sector Reform*, wat er in de praktijk op neerkwam dat de coördinatie en de training van de Iraakse hulpdiensten onder handen moesten worden genomen. Groenewoud, die een beetje een broertje dood had aan het ochtendappel, zorgde er in het begin voor dat hij altijd met zijn team voor acht uur de poort uit was. De kapitein gaf hem echter te verstaan dat ook de aanwezigheid bij het ochtendappel van zijn team gewenst was. "Nou, ik op appel netjes met baret op met NATRES-embleem. Toen was het meteen: 'Goh, jij, NATRES? Je gaat mee als boordschutter, je gaat mee als chauffeur, je doet dit, je doet dat?' Ze dachten gewoon dat ik een of andere voltijdcollega was. Dat was een heel mooie ervaring, het vooroordeel richting de NATRES was in één keer, pats, verdwenen."

Arm en rijk

Over zijn taak in Irak kan Groenewoud smakelijk vertellen. Vooral het trainen en opleiden van

Reservist John Groenewoud in Irak. Foto: privécollectie John Groenewoud

de Iraakse veiligheidseenheden brachten de nodige hilariteit met zich mee. Vaak maakte hij een lolletje met ze en hij had een dusdanige band opgebouwd dat hij 'wel een potje kon breken'. Hij heeft ondanks de barrières, die er nu eenmaal tussen hen waren, de gewone Iraakezen kunnen doorgronden. "Ik vond ze heel aandoenlijk. Klinkt heel gek. Het is gewoon een raar land, maar als je met de gewone man praat, dan zijn het gewoon mannen net als jij en ik. Die hebben een gezinnetje en daar willen ze voor zorgen. Ze hebben gewoon hun verantwoordelijkheden." Hij heeft het hier uitdrukkelijk over de gewone Iraakezen, want Groenewoud was wel degelijk geschokt door zaken als de corruptie en de verschillen tussen arm en rijk in het land. "Daar wonen mensen in kartonnen dozen en het volgende niveau zie je paleizen met Hummers voor de deur. Dat verschil is zo bizar groot." Hij is ook onder de indruk van wat zijn uitzending teweeg heeft gebracht bij zijn gezin. "Ik heb nooit geweten dat het zoveel impact zou hebben op mijn gezin, dat heeft me best wel geraakt", aldus Groenewoud. Een herhaling zit er voorlopig dan ook niet in, maar dat

komt ook omdat hij ondertussen op een eenmansfunctie bij de KLM zit en dan is het niet meer zo eenvoudig om maandenlang weg te blijven. ●

Honderd jaar NATRES

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in augustus 1914 werd de voorloper van de NATRES, het Korps Vrijwillige Landstorm, opgericht. Deze met vrijwilligers gevulde militaire eenheid bleef ook daarna bestaan en op het moment van de Duitse inval in mei 1940 zouden meer dan 90.000 mannen bij dit korps dienen. Vanaf 1948 was er weer behoefte aan een snel inzetbare militaire vrijwilligerseenheid en werd besloten de NATRES op te richten dat de tradities van de Vrijwillige Landstorm moest voortzetten. Dit korps werd verantwoordelijk voor bewaking en beveiligingstaken en ondersteuning in het geval van rampen. Denk hierbij aan de watersnood in 1953. In afzonderlijke gevallen en op vrijwillige basis zijn ook NATRES-leden uitgezonden naar Irak en Afghanistan. Het korps bestaat uit ongeveer 3000 leden, verdeeld over 17 compagnieën ingedeeld in 3 bataljons.